

Ønskeligheden af forbedrede Lønningsvilkår for Universitetsprofessorer, er det ikke urimeligt, at vi se hen til de Forhold, under hvilke Universitetsprofessorerne virke. Jeg vil da sige, at den Løn, disse faa af Staten, er et ikke ganske urimeligt Æquivalent for det Arbejde, de gjøre, og dernæst ogsaa for den heldige Stilling, de som Universitetsprofessorer indtage her i Landet, ogsaa henjet til den lette Mulighed, de have for paa anden Maade at opnaa større Indtægter. Lad os f. Ex. tage det lægevidenskabelige Fakultet. Jeg skal ikke nævne Navne; men vi vide jo dog, at der for de Mænd, der virke ved Københavns Universitet som Professorer i Lægevidenskaben, staar Afgang aaben til meget større Indtægter, end der her paa nogen Maade kan være Tale om at give dem som Lønning, og det saaledes, at deres Lønninger i Virkeligheden betyde overordentlig Lidt overfor deres samlede Indtægter. Det er meget ansete Mænd, der ere knyttede til dette Fakultet, og deres Indtægter som praktiserende Læger ere saa langt over, hvad Staten giver dem som Professorer, at det betyde overordentlig Lidt for de Herrer — det er jeg overbevist om — om de have 1,000 Kr. mere eller mindre, og man skal huske paa, at den Afgang til Lægevirkomheden, som staar aaben for Professorerne derved, at de ere blevene Professorer, er meget stor og i Virkeligheden giver en meget forøget Praxis og en meget betydelig Indtægt. Naar f. Ex. en Mand har studeret Nerve sygdomme — jeg tager et ganske tilfældigt Exempel — og man ansætter ham som Professor i Nerve sygdomme ved Universitetet, kan han ganske sikkert regne ud i Tusinder, hvormeget denne Ansettelse kan bidrage til hans aarlige Indtægter. Dette bør og kan man tage noget Hensyn til, naar man klager sig saa bitterligt og saa lidet ideelt ved Universitetet over de lave Lønninger, og saa have vi ogsaa her i Salen Lov til at tage Hensyn til, hvorledes Forholdene i Virkeligheden ere. Det samme gjælder for det juridiske Fakultet. Det er allerede berørt af forskjellige Talere, og vi vide jo alle, at ogsaa de juridiske Professorer have let Afgang til forøgede Indtægter, blandt andet fordi, som det erede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Lauridsen) sagde, Juristerne menes at være gode til al Ting og at kunne bruges til al Ting. Fordi denne Overtro gives her i Landet, paa disse Herrer Virksomheder og Embeder, saa forskjellige Maader, som lønnes særdeles høit, og som i Virkeligheden bidrage til at stille dem overordentlig gunstigt i dette lille og ret fattige Samfund. De bruges paa mange Maader, benytte sig selv paa mange

Maader, og naar man ser, at deres Universitetsvirksomhed tillader dem at tage Del i saa mange Ting, som Tilfældet er, faar man, som sagt, let den Tro, at de i Virkeligheden lønnes nogenlunde for det Arbejde, de gjøre, særlig naar der saa tillige tages Hensyn til den Autoritet, som Stillingen som Professor giver dem, og hvor det i Virkeligheden kan maales ud i Penge, hvor Meget den bidrager til deres Underhold hvert Aar. Det gjælder altsaa for adskillige Professorer ved Universitetet ved Overveieelsen af en Forhøielse af deres Lønninger, at de i Virkeligheden, og det paa Grund af Universitetsstillingen, ere meget bedre stillede, end dette Lovforslag saa at sige vil være ved. Det omtales ingen Stæder her i dette Lovforslag, at Universitetslønningerne kun ere en Del af deres Indtægter. Jeg vil dog samtidig nævne, at rundt omkring i mange forskjellige Lande er det Noget, som bestandig tages med i Betragtning herved, at Universitetsprofessoraterne saaledes i og for sig ere en Overskudspost i mange Henseender, saa at man ikke lønner dem videre høit, fordi man veed, at de paa mangfoldige andre Maader give Leilighed til en let og rimelig Fortjeneste. Naturligvis, der er nogle Professorater, hvor de, der besejdes dem, ikke have videre Afgang til praktisk Virksomhed og Fortjeneste; men da maa der ogsaa tages andre Hensyn. Saadanne Professorater — det er undertiden et Professorat i Sprog, og det kan vel ogsaa være i andre Videnskabsgrene — forlange imidlertid meget lidt Arbejde af Professoren. Det tror jeg ikke, der kan være Tvivl om, og det særlig af den Grund, at disse Professorater have meget Lidt med Examinering at gjøre. De holde meget faa Examineringer, da der er meget faa, der indstille sig hos dem, og Examinering er som bekendt Noget, som tager Meget af Professorens Tid. Disse Folk, som undertiden ere høit ansete Videnskabsmænd, tilbyder nu Staten en meget rolig Beshæftigelse med ikke synderlig mange Timers dagligt Arbejde, og Staten fikker dem saa til Gjengæld et roligt, sorgfrit Liv, og en Løn, som ganske vist ikke er særdeles høi, men som dog under de nuværende Forhold kan stige til 6,000 Kr., hvad der jo paa den anden Side ikke er saa særdeles Lidt. Disse Folk have altsaa en Virksomhed, som passer dem, en rolig Eksistens, som de maa paastjønne, og derfor finder jeg det ikke saa rimeligt, at de komme til os med Klager over den uheldige Stilling, de indtage. I Virkeligheden tror jeg, at Forholdet er det, at de maa siges at være ret vellønnede, i alt Fald i